

Дзітлярыйтшурна і Мастацтва

Год выдання 33-і
№ 13 (1962)
12 лютага 1965 г.
ПЯТНІЦА
Цана 4 коп.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

РЭСПУБЛІКА РЫХТУЕЦЦА ДА ВЫБАРАЎ

СЯРОД КАНДЫДАТАЎ — АРТЫСТ

На прадпрыемствах, ва ўстаноўках, у калгасах рэспублікі праходзіць вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты мясцовых Саветаў. На сходах працоўнай аднаўдзіны называюць сваімі кандыдатамі ў мясцовыя органы ўлады лепшых працоўнікоў.

У ПРЫСКІНКАЎСКИМ СЕЛЬСКИМ КЛУБЕ ДЗЯРЖЫНСКАГА РАЁНА АКЦЫЯ ПРАЦУЕ АГІТПУНКТ

Пасля працоўнага дня сюды прыходзіць калгаснік адпачыць, паслухаць лекцыю або гутарку. Днямі яны праслухалі лекцыю «Савецкая выбарчая сістэма — самая дэмакратычная ў свеце». Яе прачытаў настаўнік І. Рудакоўскі. Праваў гутаркі з выбаршчыкамі агітатары А. Красуцкая, Н. Шырко. Разам з агітбрыгадай сельскага клуба яны выступаюць на жывёлагадоўчых фермах, у брыгадах, праводзяць гутаркі аб міжнародным становішчы, раслуцмаваюць Палажэнне аб выбарах у мясцовыя Саветы, раскаваюць аб слыханым дваццацігоддзі перамогі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

КАПЭЛА ПРЫЕХАЛА Ў КАЛГАС

У самадзейных артыстаў заўсёды шмат дарог. Новадня з іх сёння не праходзіць міма агітпунктаў. Спявакі, танцоры, дэкламатары — жаданія гасці выбаршчыкаў. Іх мастацтва дапамагае ярка гарць агням агітпунктаў.

УКЛАД МАСТАКОЎ

Вуліцы і плошчы гарадоў, сельскія бібліятэкі і Дамы культуры рэспублікі ўсе больш прыгажэюць. Плакаты, транспаранты, лозунгі, сцягны і выставы напамінаюць аб значнай дзейнасці выбаршчыкаў у мясцовых Саветах. Шмат працы чынер у мастакоў. З іх дапамогай прыгожа аформлены многія агітпункты і культдзетстановаў.

У АГІТПУНКЦЕ, ЯКІ ЗНАХОДЗІЦСЯ ў памяшканні Дзяржаўнай бібліятэкі імя У. І. Леніна, экспануецца вялікая кніжная выстаўка, прысвечаная значнай падзеі — выбарам у мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных.

На выстаўцы шмат цікавых матэрыялаў — артыкулаў, фотаздымкаў, часопісаў, — якія раскаваюць аб савецкай выбарчай сістэме — самай дэмакратычнай у свеце. Наведвалі

У СТАЛІЧНЫХ БІБЛІЯТЭКАХ

нікі агітпункта знаёмяцца з гістарычнымі працамі У. І. Леніна аб дзяржаве і Саветах. Працую ў агітпункце і стол дэведка. Яго абслугоўваюць работнікі бібліятэкі.

Выстаўкі літаратуры аб выбарах у мясцовыя Саветы экспануюцца таксама ў сталічных бібліятэках імя Горкага, імя Пушкіна і іншых.

ПРАЦАЎНІКАМ ВЭСКИ

Амаль у кожным калгасе Бешановіцкага раёна ёсць сваё бібліятэка. Цяпер, напярэдадні выбараў у мясцовыя Саветы, попыт на літэратурную літаратуру значна павялічыўся. Гэта ўспрымае работнікі раёнай бібліятэкі. Яны ўкамплек-

тавалі семнаццаць перамовак і накіравалі іх у мясцовыя. Працоўнікі сельскагаспадарчых імя Ільіча, імя Сяргея Давыда, «Чырвоны Кастрычнік» і іншых з цікавасцю знаёмяцца з Палажэннем аб выбарах, чытаюць кнігі, у якіх раскаваюцца аб шляху нашай Савецкай дзяржавы.

НА АГЕНЬЧЫК

Больш васьмідзесяці агітпунктаў адкрыта ў Агеньчыцкім раёне. Ёсць яны ва ўсіх сельскіх клубках і бібліятэках. Людзі ахвотна ідуць сюды на агеньчыкі. Там выбаршчыкі тут арганізуюцца цікавыя лекцыі і даклады, вечары адпачынку, канцэрты мастацкай самадзейнасці, Работнікі культдзетстановаў раёна з'яўляюцца актыўнымі агітатарамі.

БАГАТЫ РЭПЕРТУАР

Тры тысячы самадзейных артыстаў прыняло ўдзел у раённым аглядзе мастацкай самадзейнасці Лепельшчыны.

З поспехам выступілі артысты раёна Дома культуры. У рэпертуары калектыву — песні мясцовых кампазітараў — дырэктара Лепельскай музычнай школы А. Палонскага і музычнага кіраўніка РДМ М. Шматава.

НОВЫЯ ХОРЫ І АНСАМБЛІ

На заключным канцэрце агляду мастацкай самадзейнасці Брэсцкага раёна ў адным з сельскіх калгасаў выступілі хар і ансамбль танца калгаса «Іскра» (мастаці кіраўнік Г. Місюня). У рэпертуары ансамбля — «Лявоніха», «Юрчыха», «Вульба», «Беларуская полька».

НАВЛІЖАЕЦЦА ДЗЕНЬ 14 САКАВІКА

У ГЭТЫМ НУМАРЫ

КА ○ ІДЗЕ АГЛЯД МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ. ○ ПЫРНІК — ЖЫВУЧЫ! Канфлікт, якога магло не быць. ○ «ЗОЛУШКА» ПРЫЙШЛА ў МІНСК. ○ ТВОРЫ, ВАРТЫЯ НАШАГА ЧАСУ. ○ ЛЕГЕНДАРНЫ ДРЭЙФ «ЧАЛЮСКІНА». ○ НАРОДЫ НЕ ЗАБУДУЦЬ!

ФАКТ — З'ЯВА — ПРАБЛЕМА

М. ЗАМСКИ

— Выбачайце, але паехаць з вамі на брыгадах я не змагу, — Мікалай Мікалаевіч Гурскі паказаў мне неважкі лісток паперы. — Бачыце, тэлефонграму прыслалі.

У тэлефонграме, падпісанай дырэктарам Беларускага навукова-даследчага інстытута пледаводства, гародніцтва і бульбы М. Дарожніным, паведамлялася, што ў саўгасе «Загор'е» павінен прыехаць камісія для разбору справы кандыдата сельскагаспадарчых навук Жукавай.

— А можа застанецеся, паслухаеце і вы? — спытаў дырэктар. — У брыгады як-небудзь іншымі разам завернем. А тут, браце мой, гісторыя такая... Да нас адзін вучоны ездзіў... Дык мы яго аб'явілі, як гэта кажуць на дыпламатычнай мове... Ага! Персона нон грата... А калі па-простаму, дык паказалі яму на дзверы.

Мікалай Мікалаевіч прыпаў цыгарэту, некалькі разоў глыбока зацяннуўся і затым працягаў:

— Неяк гадзі са два назад прыязджае да нас вельмі рашуча з выгляду дама, «Я, — кажа, — з інстытута, кандыдат сельскагаспадарчых навук Паскоўя Самайлэна Жукава. Хачу вам дапамагчы». «А ў чым канкрэтна?» — пытаюся. «Я спецыяліст па гербіцыдах і стымулятары росту. Буду іх укараняць у вашым саўгасе. Згодны?»

Яшчэ б не згодны. Мы даўно марылі аб тым, каб наладзіць хімічную працоўную пасеву. Гэта ж вызваліць сотні работчых рук, утры падзешавіць прадукцыю... Я, прызначана, нават расчуліўся. Вось гэта, думаю, сапраўды вучоны. Бачыш, прыехаў, каб дапамагчы хлеба-робам. А магпа ж, мусяць, сядзець ва ўтуль-

КОНКУРС МАЛАДЫХ ВЫКАНАЎЦАЎ

У сталіцы Латвіі Рызе закончыўся міжрэспубліканскі конкурс малых выканаўцаў — спявакоў, піяністаў, скарпачоў і віяланчэлістаў. Два тыдні працягвалася спаробіцтва таленавітай моладзі Беларусі, Літвы, Латвіі, Эстоніі і Малдавіі.

З лічбы выканаўцаў (у мужчынскай групе) перамаглі і званне лаўрэатаў конкурсу заваявалі студэнт Мінскага інстытута мастацтваў А. Сухін і саліст Латвійскага операга тэатра Г. Анціпаў. Д. Марозаў (Беларусь) заняў трэцяе месца.

У жаночай групе выканаўцаў журы нікому не прысудзіла першага месца. Другое месца заваявала студэнтка Літоўскага інстытута мастацтваў А. Васіляўскайтэ, трэцяе — студэнтка Беларускага кансерваторыі Л. Каспронская.

Пераможцам конкурсу піяністаў, у якіх удзельнічала 31 чалавек, стаў вучань 10-га класа Латвійскага сярэдняй музычнай школы А. Зандманіс.

З удзельнікаў конкурсу скарпачоў і віяланчэлістаў ні адзін не атрымаў першага месца. Другое месца заваявалі літоўскі скарпачоў М. Шытас і прадаўнік Латвіі А. Шыціцкіс (Літва) і Л. Брыэдэ (Латвія).

ПЕРСОНА НОН ГРАТА

М. ЗАМСКИ

Дырэктар панаўчыў крыху, потым усміхнуўся аднымі куткамі вуснаў, заўважыў:

— Праўда, неўзабаве Паскоўя Самайлэна паведамліла, што піша доктарскую дысертацыю па гербіцыдах, дык у саўгасе на вопыце правярэць хоць. Ну што ж, думаю, пішы на здароўе сваю доктарскую. Гаспадарцы ад гэтага не ўбытак. Наадварот, нават карысць...

У дзверы далікатна пастукалі, і ў кабінет увайшло некалькі чалавек. Гэта і былі гасці з Мінска, аб якіх папярэджвала тэлефонграма.

Вось тады я і пазнаёміўся з Паскоўяй Самайлэнай Жукавай. З ёй і яе калегамі — намеснікам дырэктара інстытута па навуковай частцы ірынай Александрэўнай Дзімітравай, кандыдатамі сельскагаспадарчых навук Іванам Іванавічам Цішкевічам і Леанідам Абрамавічам Скрыпнічэнкам.

Потым адбылася размова, вартая таго, каб перадаць яе падрабязна.

Дзімітрава: — Таварыш Гурскі, мы прыехалі высветліць ісціну. Вы паведамілі ў інстытут, што таварыш Жукава наслала саўгасу матэрыяльныя страты.

Гурскі: — Нам прыслалі з інстытута запытанне, якую работу правяла ў гаспадарцы Жукава. Мы і раскавалі, як было на самой справе.

Жукава: — Вы схлусілі...

Гурскі: — Пасля гэтага Паскоўя Самайлэна прыязджала да мяне разам са сваім мужам, здаецца, таксама кандыдатам сельскагаспадарчых навук, і ўдавалі яны ўгаварвалі мяне падпісаць складзеную імі дэведку. Я, вядома, не згадзіўся. Дарчы, магу пазнаёміць з яе зместам.

Мікалай Мікалаевіч вымаг з шуфляды стала некалькі аркушаў паперы і чытае: «Пачынаючы з 1962 года ў саўгасе «Загор'е» пад кіраўніцтвам і пры непасрэдным удзеле кандыдата сельскагаспадарчых навук Жукавай П. С. праводзіцца вялікая работа па прымяненню гербіцыдаў і роставых рэчываў на гароднінне, кукурузу і іншыя культуры... З гербіцыдаў і роставых рэчываў у гаспадарцы выкарыстоўваюцца... (зазе пералічылі). Іх прымяненне дазваляе саўгасе вырабіць выдатны ўраджай гародніны (прыязджаюць лічыць валавога збору прадукцыі, яе сабекошту, грошовага даходу і г. д.). Таму абавязнае ў адрас кандыдата сельскагаспадарчых навук П. С. Жукавай у гібелі некаторых пасеваў мурквы і іншых культур трэба лічыць недарэчным і лагічна не апраўданым. Садружнасць навукі і практыкі патрэбна. Мы глыбока ўдзячны за дапамогу з боку кандыдата сельскагаспадарчых навук Жукавай нашай гаспадарцы...»

Дзімітрава: — Дык хіба гэта няпраўда?

Гурскі: — Не, чаму ж... Дадзеныя аб ураджайнасці, сабекошце прадукцыі і іншых правільныя. Паскоўя Самайлэна іх у нашай бухгалтэрыі вылісала. Але да гэтых лічбаў яна не мае нікага дачынення.

Дзімітрава: — Тады давайце разбірацца ў дэталы. Трэба сіламі новай дэведкі. Леанід Абрамавіч, барыце паперу і пяро і, калі ласка, пішыце...

Скрыпнічэнка піша і паўтарае ўголас:

— Дэведка аб рабоце, праведзенай у саўгасе «Загор'е» старшым навуковым супрацоўнікам Жукавай П. С. па тэме «Распрацоўка прыёмаў павышэння эфектыўнасці гербіцыдаў і стымулятары росту на гароднінных культурах». Так, што лісца дэлей!

Што пісаць... Усім на памяць, як Паскоўя Самайлэна энергічна абараняла версію, што сваімі поспехамі палыводы саўгаса абавязаны толькі ёй, а няўдачы, яны магчымы былі толькі па віне дырэктары і мясцовых спецыялістаў. Між тым, факты сведчылі пра інашае. Узды адзін з галоўных «доследаў» Жукавай — праполку мурквы цыанамідам кальцыя. Паскоўя Самайлэна «забылася», што гэты вельмі таксічны препарат можна прымяняць толькі пры наяўнасці вільготнай глебы. Па яе загаду гербіцыд распылілі па сухой глебе, ды яшчэ далі завышаную норму. Вынікі 17 гектараў мурквы загінулі, прыйшлося поле пераараць...

Ва ўсіх гэта на памяць. І не даўна, што Скрыпнічэнка сказаў:

— Паскоўя Самайлэна, аб гэтым, відаць,

ПАМЯЦІ ТРОХ ПАЭТАЎ

10 лютага ў клубе Саюза пісьменнікаў Беларусі адбыўся ўрачысты вечар, прысвечаны памяці выдатных паэтаў — Алеся Дудара, Уладзіміра Хадзькі і Заліка Аксельрода, шасцідзесяцігоддзе адзначалася нашай грамадскасцю.

Вялікім уступным словам вечар адкрыў Алеся Званок з успамінамі пра паэтаў-маладзенькоў, якія аўчасна загінулі, стаўшы ахвярамі беззаконнага чыноўніцтва, выступілі Станіслаў Шушыч, Міхась Лынькоў, Хайм Мальдзіс, сястра Уладзіміра Хадзькі Любоў Мартынава з таленавітай паэткай трыццацігадовай — Уладзіміра Хадзькі — таварыш на вечары аспірант Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Варлен Бешык.

Артысты тэатра юнага гледача і філармоніі А. Рагжава, Л. Цімафеева і Р. Маленчанка прачыталі вершы А. Дудара, У. Хадзькі і З. Аксельрода.

ДАЮЦЬ СПРАВАЗДАЧУ НАРОДНЫЯ ТАЛЕНТЫ

У Віцебску адкрылася абласная выстаўка твораў самадзейных мастакоў, прысвечаная Рэспубліканскаму агляду народнай творчасці. Прадстаўлена каля 300 работ жывапісу, скульптуры, графікі, прыкладнага мастацтва.

Увагу наведвальнікаў прыцягнулі націрныя лепельскага мастацкага камбіната — Мікалай Сяргеевіч выставіў для агляду напісаннае маслам палатно «Песні», партрэты мясціц, партызанаў і ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці, а таксама пейзажы, прысвечаныя прывітанскаму ірыю.

Выстаўлены і творы яго старэйшага сына — Мікалая, які таксама працуе на тым жа прадпрыемстве, — дзе і бацька. Спрабе свае сілы і малодшы сын — вучань 6-га класа Саша. На выстаўцы знаходзіцца яго неважкія скульптуры, выкананыя з пластыліну.

ДЫНАСТЫЯ ГВОЗДЗКАВЫХ

У Віцебску адкрылася абласная выстаўка твораў самадзейных мастакоў, прысвечаная Рэспубліканскаму агляду народнай творчасці. Прадстаўлена каля 300 работ жывапісу, скульптуры, графікі, прыкладнага мастацтва.

Увагу наведвальнікаў прыцягнулі націрныя лепельскага мастацкага камбіната — Мікалай Сяргеевіч выставіў для агляду напісаннае маслам палатно «Песні», партрэты мясціц, партызанаў і ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці, а таксама пейзажы, прысвечаныя прывітанскаму ірыю.

Выстаўлены і творы яго старэйшага сына — Мікалая, які таксама працуе на тым жа прадпрыемстве, — дзе і бацька. Спрабе свае сілы і малодшы сын — вучань 6-га класа Саша. На выстаўцы знаходзіцца яго неважкія скульптуры, выкананыя з пластыліну.

ЛЁС СУСЕДНІХ КАЛЭКТЫВАЎ

Калісьці ў гуртках самадзейнасці калгаса «Ураджай» было па 8-10 чалавек. Пра тое, каб мець свой хор, тут нават і не марылі.

— Німа ў нас добрых галасоў, — гаварылі кіраўнікі брыгадных клубоў.

Але воль за справу ўзяўся дырэктар Дудскай васьмігодняй школы Андрэй Якаўлевіч Сцяпанюк, энтузіяст харавога спявання. Ён выявіў многіх, хто з ахвотай пайшоў на сцэну. Хор, нім кіруе Андрэй Якаўлевіч, налічвае цяпер 57 спявакоў. Ён прыняў удзел у раённым аглядзе народнай творчасці.

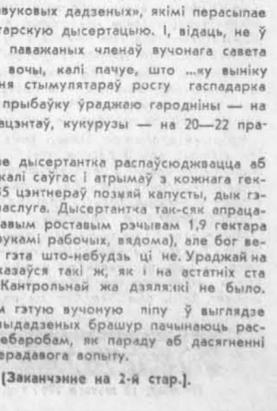
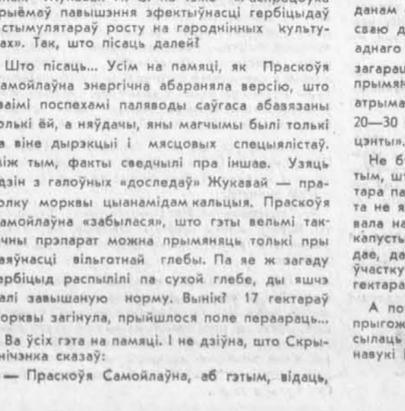
А воль з хорам калгаса «Перамога» атрымалася інашае. Раней іх славілі сваімі песнямі. Ён выступаў нават у абласным цэнтры. Але сёння на раённым аглядзе ніхто з гэтага калектыву не трапіў. Хор па сутнасці разваліўся. Былы кіраўнік яго — настаўнік Ваборціцкай сярэдняй школы Анатоль Сяліца пачаў укамплектаваць.

Лёс калектываў гэта часта лёс і кіраўнікоў. Дунаецца, ішчэ не позна хорам калгаса «Перамога» вярнуць сваю славу. Анатоль Мікалаевіч Сяліца нікуды ж не выязджаў.

М. ОРКІН.

У перыяд падрыхтоўкі Брэсцкага музычнага вучылішча В. Ястрамскі ў калгасе «Малады гвардыя» стварыў домравы аркестр.

М. ОРКІН.

ПРЫСЯГА НА ВЕРНАСЦЬ

Трыццаць пяць гадоў мінула з таго часу, як амерыканскія прэсавыя агенты...

На нягледж жыццёвых пуцявінах шырліся пэўныя гарызонты...

Глыбокае адчуванне пунсу сённяшняга дня, няспынены творчы пошук...

Не перад злом, ні перад крывадушам Сцяг белы і ніколі не ўнімаў...

У кнізе выразна выяўляецца разуменне пазіцыі як сілы, што ратуе людзей ад бяды...

Пакуль на зямлі існуюць «нянавісты з рыдлёўкаю, зайдзірацкім дубом, варажасць з крыўлою...

Даў і вб боты / Ляжыце заліпаць за халаву, / Каб ні на крок не пасмеда ад часу адстаць...

Пэат складае гім розуму, твор-

ПОДЗВІГ

Сяргей Сяргеевіч Смірнов — адзін з самых вядомых і самых любімых нашых пісьмемнікаў...

Для мяне асабіста імя Сяргея Сяргеевіча даўно ўжо звязана з паняццямі грамадзянскай актыўнасці, грамадзянскай прышчэпнасці пісьмемніка...

На Ленінскую прэмію вылучаны дзве кнігі С. С. Смірнова. Але гэта ў нейкім сэнсе фармальна...

Калі чытаеш кнігі С. Смірнова, здаецца — чуеш яго голас, крыку гучэвата і спакійна, злёзца — бачыш яго твар, крыку стамлена, проты, з залюблена і сумнаватым вачыма...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

Калі чытаеш пра пошукі герояў? Брэсцкай крэпасці, часта не можаш стрымваць слёз...

НЕСПАКОЙ ПЭАТА

Ужо сам факт вылучэння кнігі на прэмію імя вялікага Леніна — высокая адзнака сталасці і поспеху пэата...

Мне здаўна палюбілася пэзія Максіма Танка — палюбілася мурасцю, непасрэднасцю і шырацю выказаных у ёй панушчых...

Гэта знаходзіць сваё яркае адлюстраванне і ў яго новай кнізе, што вылучана на атрыманне Ленінскай прэміі...

Пялёна горан мой у соснах, / Кучэна ў ім дарожны дух / Для горных кроў, для хвалы / Для самых грозных завярч...

«Новая кніга» — цікавая старонка ўсёй савецкай пэзіі. Яна па праву вылучана на атрыманне Ленінскай прэміі...

Вылучана заслужана. / Бо — дастойна. / Георгій ЮРЧАНКА.

ДОБРАЯ УСХОДЖАСЦЬ

Сяда ў спісе кандыдатаў на атрыманне Ленінскай прэміі аж тры імяны беларускіх літаратараў — Івана Шамкіна, Аркадзя Куляшова, Максіма Танка...

Сяна, як кажучы, на адным дарожніку. Я не знаходзіў у ёй старога, які б хацеўся апусціць, не чытаць...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

Пра раман «Сэрца на далоні» шмат пісалі. І мне таксама захцелася далучыць свой голас да ўсіх, хто падтрымаў вылучэнне рамана «Сэрца на далоні» на атрыманне ганаровай і высокай узнагароды...

НЕПАТРЭБНАЯ САРАМЛІВАСЦЬ

У апошні час на Украіне вайшла ў свет некалькі даследаванняў па старажытнай літаратуры і сродку іх — даследаванні П. Яромана «Украіне пісьменнікам-літэратурыстам»...

Аўтар «Апокрысыс» дакладна не ўстаноўлены. Большасць даследаванняў скіравана да думкі, што гэты антыўкраінскі твор быў напісаны палікам-прагавым Марцінам Барысавічам...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

МАЦІ ІДЗЕ

Зара з залатога рога / Разлівае дым па зямлі, / Белаю латэй чаромха / Ступае ў абеліск.

Наўранан з песняй шчырай / Кружыцца над зямлёй... / Маці ідзе — / І сядзіць / Грышчэ басовай струной...

Гусінае возера / Есць на Усходзе сіняе возера Гусінае, / Возера гусінае — песня лебядзіна...

Гусі там і лебедзі з раціны да вечара / Карагодзіць з песнямі, песнямі адвечнымі. / Ад вясны да восені рацінамі роснымі / Колькі рыбы ловіцца рыбакімі рознымі / Гусак жа, лебдушчак анікто не іротаць... / Там душой здружыўся я назаўжды з буратмі...

Цераз рэкі шпарні, цераз сопікі голія / Песня і сэрца ноціца аж з Бурат-Манголіі. / Многа успамінаў з гэтай песняй звязана, / Многа ён сказаў, многа недасказана...

Есць на Усходзе сіняе возера Гусінае, / Возера гусінае — песня лебядзіна...

Радыст / Навастрэй / аловак і сляк. / Прымасціць / над гоннай пільцаю. / Кроплі цюкаюць аб башлык. / Ян драдзы, навушнікі пінюкаюць. / Не засну я / да відна. / Рэактыўны / ў неба пасуца. / Кожная хвіліна / ў меморыя можа пастануца. / Свет дыханне суняў, / у прыціх. / І ўначы цышчыні здаецца: / Стумат сарцаў гарачы людскіх / У навушніках аздацца.

Сняжынкi / Сняжынкi, як цікавыя дзятчаты, / У карагодзе кружыцца ля хаты, / Убачылі халачныя па фіранкай / І кінуць выціць, пастаняць на ганку.

А выгнён — паселі на суняты, / Адна нд хад пацым кружыцца самотна, / Да вуснаў данраўнаўся нямела / І знікае, / як ад сораму згарэла.

Уладзімір Іванавіч, ці не пара згружаць самадэя? / Здаўножэ, нейкае звышчалавечае самавалоданне! / І гэтае самавалоданне яловага камісара рабіла ўсіх нас у сго розны манейшым.

Над лезанькі палымі паступова змяркалася, / Веер зноў стаў больш рэзкі, прадказваючы зноў зіпкі, / Нос карабая амаль прадшуў лезанькі абломкаў, / затое карма паднялася так, што відць быў грабны вінт.

— Ота Юленвіч, пара, — падышоў капітан да начальніка экспедыцыі. / — Загадвайце, Уладзімір Іванавіч, — адказаў той.

І прастуджаны, хрыплы голас Вароніна разнёсся па ўсім судне: / — Усе на лед! / ...Нос парахода імкліва пагружаўся ў мора. / Каля бартоў, нібы жывыя, кішлі і варушыліся абломкі льду, прымушваючы нас адхольніць далей ад іх. / Усе пакінулі ўжо патаючае судна, — усе, апроч Вароніна і Магілевіча, якія працягалі стаяць на высока ўзнятай да шрагта неба палубы. / Чаму ж яны марудзілі, не прыгажыць? Чаму?!

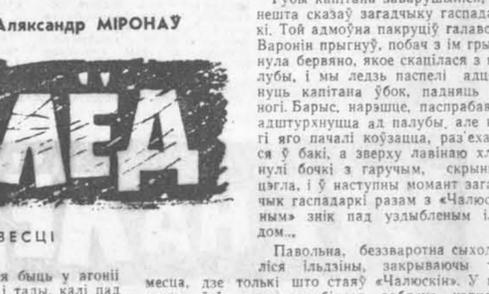
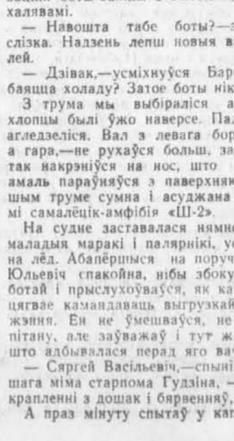
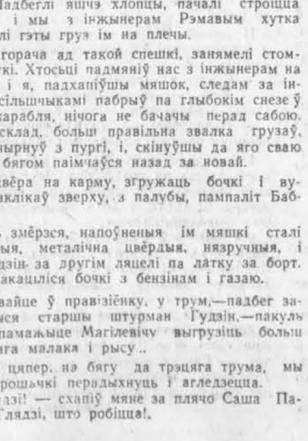
Мы бачылі: ішч імігненне, і будзе позна. / І перакрываючы трэск льдзіна, вышч ветру, шыленне з качагаркі пары, мы закрычалі ля ўсю моме: / — Прыгайце! Хутчэй прыгайце! Мы паможам! / Губы капітана заварушыліся, ён нешта сказаў загадчыку гаспадаркі, той адмоўна пакурыў галавою, Варонін прыгнуў, побач з ім грэмнула бераюна, якое скацілася з палубы, і мы ледзь паспелі адцягнуць капітана ўбок, падняць на ногі. / Барыс, нарэшце, паспрабаваў адштурхнуцца ад палубы, але ногі яго пачалі коўзацца, раз'ехаліся ў бакі, а зверху лавіна хлынула бочкі з гаручым, скрыні, шэла, і ў наступны момант загадчык гаспадаркі разам з «Чалюскіным» знік пад уздыбленым льдом...

Павольна, беззаваротна сыходзіліся льдзіны, закрываючы тое месца, дзе толькі што стаў «Чалюскі». / У палубы ўсё яшчэ клубілася воблака чорнага дыму, сажы і вугальнага пылу, якое вырвалася з трума; Моўчачы, у зраненні гідзель мы, як асядае, расбейваюць гэты чорны воблака, пакуць нечакана рэзкі, загальны голас начальніка экспедыцыі не прымушвае ўсіх нас ачынуць: / — Зрабіць пераклічку! Таварыш Баброў, займіся!

На выклікі пампаліта адзаваліся сто чатыры чалавекі. / Сто пяты, малоды камуніст, загадчык гаспадаркі экспедыцыі Барыс Магілевіч адгукнуўся на мог: ён загінуп разам з караблем. / А мы, жывыя, усё яшчэ стаялі на паралілізаваных ветры, чакаючы далейшых загадаў. / — Уладзімір Іванавіч, — зноў звычайным, спакойным голасам звярнуўся Шмідт да папура на супагена капітана, — людзі стаміліся, прамоклі...

— Што? — Варонін уздыхнуў, распрастаў плечы, нібы скідваючы з іх цяжкую глыбу розуму. / Я стаў побач з ім і бачу, амаль фізічна адчуваюць усець боль і горчы гэтага чалавеча, які ў самах цяжкіх умовах не згінаўся: бо камандзір апошнім пакаіе карабел, які гіне, а самага апошняга на борце «Чалюскіна» ў мінуту катастрофы — Барыс Магілевіч — з намі няма. / Але ші внаваты Варонін, што саскочыў у той самы рашаючы момант, пасля якога — толькі смерць? / Ці мог ён ведаць, што імяна ў самы рашаючы момант трохіх праклятых боты-бахілы загубіць намага Барыс?

[Заканчэнне на 4-й стар.] / Пятніца, 12 лютага 1965 года

Александр МІРОНЦУ / Уважанае пытанне: ці ведае гэтыя факты П. Яромана? Ведаў бы, але час сарамліва пра іх успамінае. Але млі чытаць яго работу (паказальна ўжо сама назва), то мінполі складна іх ігнараваць...

